

Rune Dahl

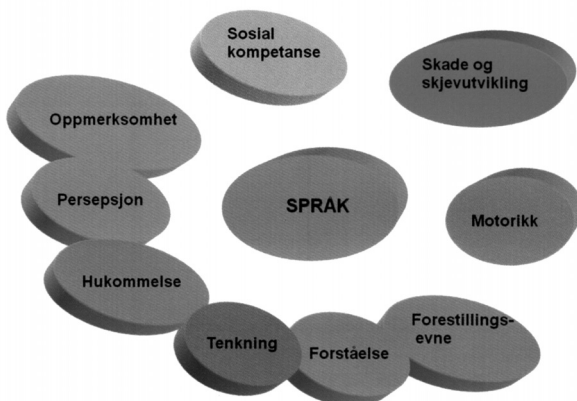
Leder:

Når språk ikke virker

I dette nummer får vi nok en gang demonstrert predikamentet: Når språk og relasjoner ikke virker. Det være seg i forhold til minoritetsspråklige, autismespekteret, behandling av samspill eller matematikkvansker.

Kan det tenkes at vi i vår spesialiserte hverdag ikke klarer å løfte blikket? Når noe går åpenbart galt, hvor er det vi leter etter forklaringer?

Det er vel innenfor disse områdene at vi oftest søker å finne svar på gåtene:

Dialogen sitter ikke inne i den enkelte aktør, men er et samspill mellom minimum to. Kanskje skulle vi heller søke å forstå under hvilke betingelser dialogen ikke fungerer?

Problemområdene som skolepsykologien befatter seg med favner et vidt område der språk og dialog må kunne sies å være av sentral betydning. Forutsetningen for å satse på skole er tross alt bygget på at språklig omgang med andre kan utgjøre en positiv forskjell i utviklingen hos den enkelte.

Følgende fremstilling viser noen av de områdene, der psykologien og pedagogikken er forventet å kunne gi sakkyndige råd. Figuren viser at språk kan ha mange uttrykksformer - i alle tilfeller støter vi på semantiske problemer. Kan vi egentlig forstå hverandre? Kan vi øke forståelsen?

(Buen angir både språkbruksformer og språkfokusområder. De må ikke oppfattes som hierarkisk fremstilt..)

Er det tenkelig at svaret kan ligge i en forståelse av hva som er nyttig informasjon for den enkelte? Informasjon forligger når det er fremkommet en forskjell i dialogen som den enkelte har nytte av.

Trenger vi et informasjonsbegrep som vektlegger mulighet for diskriminering? Diskriminering gir forskjeller. Forskjeller i et informasjonsperspektiv kan være både nyttige og irrelevante, men ikke minst, i andre vitenskapsgrener kan nyttig informasjon måles.

Spørsmålet blir derfor: Hvorfor er ikke informasjon nyttig for enkelte, som informasjonssøker eller informasjonsmottager, og hva kan vi gjøre med det?

Artiklene i dette nummer bidrar kanskje med noen svar?

Rune Dahl